

Problema săptămânii 162

Arătați că dacă $a, b, c, d \in [1, 3]$, atunci $(a + b + c + d)^2 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$.

Vasile Cârtoaje și Mircea Lascu

Soluția 1:

Considerăm trinomul de gradul II $f(x) = 4x^2 - 4(a+b+c+d)x + 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$. El se scrie și $f(x) = (x-a)(x-3a) + (x-b)(x-3b) + (x-c)(x-3c) + (x-d)(x-3d)$. Deoarece $a, b, c, d \leq 3$, dar $3a, 3b, 3c, 3d \geq 3$, avem $f(3) \leq 0$, fiecare din cei patru termeni ai sumei de mai sus fiind negativ sau nul. Cum $f(0) > 0$, deducem că f are rădăcini, adică $\Delta \geq 0$, inegalitate echivalentă cu concluzia problemei.

Soluția 2:

Pentru $b, c, d \in [1, 3]$ fixate, notăm $g(a) = a^2 - a(b+c+d) + b^2 + c^2 + d^2 - bc - cd - db$, $\forall a \in [1, 3]$. Avem de demonstrat că $g(a) \leq 0$, $\forall a \in [1, 3]$, adică tot intervalul $[1, 3]$ este cuprins între rădăcinile lui g . Este necesar și suficient să arătăm că $g(1) \leq 0$ și $g(3) \leq 0$. Notând $h(b) = b^2 - (c+d+1)b + c^2 + d^2 - cd - c - d + 1$ și $p(b) = b^2 - (c+d+3)b + c^2 + d^2 - cd - 3c - 3d + 9$, avem de demonstrat că $h(b) \leq 0$ și $p(b) \leq 0$, $\forall b \in [1, 3]$. Este necesar și suficient să demonstrăm aceste inegalități pentru $b \in \{1, 3\}$. Continuând să fixăm rând pe rând câte una din variabile, constatăm că este suficient să demonstrăm inegalitatea din enunț pentru $a, b, c, d \in \{1, 3\}$, lucru extrem de ușor. Egalitatea are loc atunci când trei dintre numere sunt egale cu 1 și cel de-al patrulea este 3.

Soluția 3: (*Carol Luca Gasan, Andrei-Giovani Chiriță*)

Inegalitatea se poate scrie $(a+b+c+d)^2 - 12(a+b+c+d) + 48 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) - 12(a+b+c+d) + 48$, sau $(a+b+c+d-6)^2 + 12 \geq 3[(a-2)^2 + (b-2)^2 + (c-2)^2 + (d-2)^2]$. Dar $(a+b+c+d-6)^2 + 12 \geq 12$ (cu egalitate dacă $a+b+c+d=6$), iar $a \in [1, 3] \Rightarrow a-2 \in [-1, 1] \Rightarrow (a-2)^2 \leq 1$, care, împreună cu analogele, implică $3[(a-2)^2 + (b-2)^2 + (c-2)^2 + (d-2)^2] \leq 3 \cdot 4 = 12$ (cu egalitate dacă $a, b, c, d \in \{1, 3\}$).

În concluzie, avem $(a+b+c+d-6)^2 + 12 \geq 12 \geq 3[(a-2)^2 + (b-2)^2 + (c-2)^2 + (d-2)^2]$, iar egalitate în inegalitatea din enunț are loc dacă $a = b = c = 1$, $d = 3$ și pentru permutările acestora.

Soluția 4: (*Daniel Văcaru*)

Este cunoscută inegalitatea lui Kantorovici¹:

$$\left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right) \left(\sum_{i=1}^n y_i^2 \right) \leq \frac{(m+M)^2}{4mM} \cdot \left(\sum_{i=1}^n x_i y_i \right)^2,$$

pentru orice $x_i, y_i > 0$ cu $0 < m \leq \frac{x_i}{y_i} \leq M$, $\forall i = \overline{1, n}$.

Aplicând această inegalitate pentru $n = 4$, $x_1 = a$, $x_2 = b$, $x_3 = c$, $x_4 = d$, $y_1 = y_2 = y_3 = y_4 = 1$, $m = 1$, $M = 3$, obținem

$$4(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) \leq \frac{16}{12} \cdot (a + b + c + d)^2,$$

de unde $(a + b + c + d)^2 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$.

¹vezi **M.O. Drîmbe** – *Inegalități, idei și metode*, Ed. GIL, 2003, pag. 40

Problem of the week no. 162

Prove that $(a + b + c + d)^2 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$ for all $a, b, c, d \in [1, 3]$.

Vasile Cârtoaje and Mircea Lascu

Solution 1:

Consider $f(x) = 4x^2 - 4(a + b + c + d)x + 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$. We can write it also as $f(x) = (x - a)(x - 3a) + (x - b)(x - 3b) + (x - c)(x - 3c) + (x - d)(x - 3d)$. Since $a, b, c, d \leq 3$, but $3a, 3b, 3c, 3d \geq 3$, we have $f(3) \leq 0$, each of the four terms above being either negative or zero. As $f(0) > 0$, it follows that f does have real roots, i.e. $\Delta \geq 0$, inequality which is equivalent to the required one.

Solution 2:

For $b, c, d \in [1, 3]$ fixed, denote $g(a) = a^2 - a(b + c + d) + b^2 + c^2 + d^2 - bc - cd - db$, $\forall a \in [1, 3]$. We have to prove that $g(a) \leq 0$, $\forall a \in [1, 3]$, i.e. the whole interval $[1, 3]$ lies between the roots of g . It is both necessary and sufficient to prove that $g(1) \leq 0$ and $g(3) \leq 0$. Denoting $h(b) = b^2 - (c + d + 1)b + c^2 + d^2 - cd - c - d + 1$ and $p(b) = b^2 - (c + d + 3)b + c^2 + d^2 - cd - 3c - 3d + 9$, we have to prove that $h(b) \leq 0$ and $p(b) \leq 0$, $\forall b \in [1, 3]$. Again, it is necessary and sufficient to prove them for $b \in \{1, 3\}$. Continuing to fix the variables one by one, we find that it is sufficient to prove the inequality in the case when $a, b, c, d \in \{1, 3\}$, which is extremely easy. Equality holds when three of the variables are equal to 1, while the fourth one is 3.

Solution 3: (*Carol Luca Gasan, Andrei-Giovani Chiriță*)

Write the inequality as $(a + b + c + d)^2 - 12(a + b + c + d) + 48 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) - 12(a + b + c + d) + 48$, or $(a + b + c + d - 6)^2 + 12 \geq 3[(a - 2)^2 + (b - 2)^2 + (c - 2)^2 + (d - 2)^2]$. We have $(a + b + c + d - 6)^2 + 12 \geq 12$ (with equality if $a + b + c + d = 6$), while $a \in [1, 3] \Rightarrow a - 2 \in [-1, 1] \Rightarrow (a - 2)^2 \leq 1$, which, together with its analogues, leads to $3[(a - 2)^2 + (b - 2)^2 + (c - 2)^2 + (d - 2)^2] \leq 3 \cdot 4 = 12$ (with equality when $a, b, c, d \in \{1, 3\}$).

In conclusion, we have $(a + b + c + d - 6)^2 + 12 \geq 12 \geq 3[(a - 2)^2 + (b - 2)^2 + (c - 2)^2 + (d - 2)^2]$, and the equality holds when $a = b = c = 1, d = 3$ as well as for the permutations of this quadruple.

Solution 4: (*Daniel Văcaru*)

We use the following inequality due to *Kantorovici*:

$$\left(\sum_{i=1}^n x_i^2 \right) \left(\sum_{i=1}^n y_i^2 \right) \leq \frac{(m + M)^2}{4mM} \cdot \left(\sum_{i=1}^n x_i y_i \right)^2,$$

for all $x_i, y_i > 0$ such that $0 < m \leq \frac{x_i}{y_i} \leq M, \forall i = \overline{1, n}$.

Applying this inequality for $n = 4, x_1 = a, x_2 = b, x_3 = c, x_4 = d, y_1 = y_2 = y_3 = y_4 = 1, m = 1, M = 3$, yields

$$4(a^2 + b^2 + c^2 + d^2) \leq \frac{16}{12} \cdot (a + b + c + d)^2,$$

i.e. $(a + b + c + d)^2 \geq 3(a^2 + b^2 + c^2 + d^2)$.